

Kőnig Gergely

Hidasi György

TH-STÚDIÓ ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.

Kőnig Gergely, Hidasi György

Mozgalmasság, lendület, kreativitás

Interjú Hidasi György építésszel

A BILK (Budapesti Intermodális Logisztikai Központ) kb. 150 000 m² raktárat magába foglaló komplexumával Magyarország egyik legnagyobb logisztikai központja. Kapuja naponta több száz járművet enged át, a beléptetés azonban jelenleg néhány lerobbant állapotú konténerben zajlik. A beruházó kérése alapján egy látványos, korszerű, és a funkciónak 100%-os biztonsággal megfelelő új kapuépület tervezésére kaptak megbízást, amely azonban meglehetősen szigorú megkövetéseket írt elő.

Több szempontot is figyelembe kellett vennünk a tervezés során, így a lehetőségeink viszonylag korlátozottak voltak. A park belépési pontját változatlanul meg kellett őrizni úgy, hogy a forgalom az építés ideje alatt is csaknem zavartalan legyen, illetve fontos volt, hogy az új kapuk egyik oldalon se szűkítsék az utak keresztmetszetét, sőt építés közben lehetőleg az utakat ne is kelljen megbontani.

A portaépítmények a meglévő konténerek alapozására kerülhettek, ugyanakkora méretekben. Ezáltal a tető helyzete is adott volt, az alapozási helyek is szinte konkrétan kijelölték a lefedés méreteit.

A logisztikai park építészeti megjelenése magán viseli az elmúlt évtizedek városzéli raktárépítészeteinek minden stílusjegyét: trapézlemez burkolatos „dobozépületek” egysíkú homlokzati elemekkel, szigorúan ugyanazt a három – nem építészeti szempontok alapján kiválasztott – szint viselve. Valószínűleg az utolsó építmény lesz a kapu, amelynek feladata nemcsak az alatta elhelyezett tárgyak időjárásal szembeni védelme, hanem kicsit több is ennél: egy határvonal a merev raktárváros egyhangúsága, és az állandóan mozgásban lévő, egész Európát bejáró kamionok lendületes világa között. A logisztikai raktárakra jellemző egyszempontúság racionalitását feloldva a fejlettebb kor ipari építészete nem feltétlenül csak a benne lévő tárgyak kényeszerű védelmére szolgál, hanem vizuális élmény is lehet, amely reprezentálja használóját, ugyanakkor egy élettér is, ahol a dolgozók akár jól is érezhetik magukat.

A kapu megjelenésével ellenpontoszza a park épületeit, amelyeket „őríz”. Íves formájával, nyersbeton felületével, ferde lábaival egyrészt a „dobozváros” tagadására asszociál, másrészt mozgalmasságot, lendületet sugároz, amellyel inkább a raktárközpont valódi életőihez, az utak világához, a kamionokhoz kapcsolódik.

A Bányaterenyeyi Ipari Park két épületénél a beruházó kifejezett kérése, hogy ne csak egyszínű trapézlemez dobozok készüljenek, hanem egyedi, karakteres, igényes anyagokat használó igazi épületek. Mennyire behatárolt az építész lehetősége egy ilyen megbízásnál? Az előre gyártott vasbeton vázas épületek szigorúan a funkció köré húzott – lehetőleg szabályos téglalap – formák. A 6 méteres fesztávra kevés segédszerkezettel felrakható homlokzatburkolat, valamint a korlátozott színhasználat meglehetősen szűk mozgásteret enged. Egyetlen térbeli elem az előtető, persze ha nem tűnik el a költségoptimalizálás jegyében. A kisebbik csarnok acélszerkezet előregyártó üzem. Földszintes, viszonylag kis belmagasságú „lepényépület”, ahol a homlokzat függőleges vonalhalóját kiemelve ellensúlyozzuk az épület vízszintes terjengőségét.

A Budapesti Intermodális Logisztikai Központ beléptető kapuja

Függőleges hullámlemez használunk, és vastag, erős kontrasztum, színes síklemez sávokkal erősítjük a hatást.

A nagyobbik csarnokban alumíniumszerkezetek összeszerelését végzik majd. Itt kifejezett kérés volt, hogy a homlokzat fehér legyen, kiegészítésképpen pedig csak nagyon kevés kék kerülhet bele. A homlokzati struktúra számára egy domináns irányt választva nagyobb felületekkel lehet csak markáns hatást elérni, tehát túl sok lesz a színes terület. Ráadásul óhatatlanul hasonulunk valamelyik korábbi csarnokhoz a parkban. Játszani kezdtünk a különböző árnyalatokkal, a végeredmény pedig egy alapvetően fehér épület lett, amelyet a szándékosan szabálytalan, színes csíkok keltenek életre.

A sárvári Wellness központ építészeti eszközhasználata is az alacsony téglatest formákra épít.

A funkciók szépen elkülönülnek egy zártabb és egy nyitottabb épület részre: az öltözők, szaunák zárt tere az egyik, a medencék kifelé tekintő világa pedig a másik oldalon. A sötétszürke színű, kiselemes kőburkolat, alacsonyabb tömeg, kevés nyílás a befelé forduló világ körül mind a funkcióból adódó intimitást szimbolizálja. Míg a magas, egyik oldalon letámasztott, másik oldalon „lebegő”, nagy fehér felületű látszóbeton keretek a nyitott tér tartóelemei. Alattuk a sok faburkolat és hatalmas üvegfelületek biztosítják a természetközeli élményt, és a valódi szabadtéri strand hangulatot.

Bányaterenyeyi Ipari Park két épülete

FAJZI ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ KFT.

Fajzi Zsuzsanna, Fajzi Tamás, Nagy Róbert

Minőség iránti elkötelezettség

Interjú Fajzi Tamás építésszel

Év elején adták át a mintegy 6200 m²-es békéscsabai Csabagyöngye Kulturális Központot, amely az eredeti Skultéty János által tervezett Ifiház négyemeletes épületömbjének az átépítésével, valamint új épületrészek hozzáépítésével nyerte el végleges formáját. Milyen tényezők befolyásolják egy ilyen nagyberuházás sikeres megvalósulását?

Nehéz eldönteni, hogy mikor lehet sikeresnek nevezni egy beruházást. Azt már tapasztaltuk, hogy általában tetszik az embereknek a létesítmény, de ez talán még kevés. A működését illetően nincsenek végleges visszajelzések, az azonban már biztos, hogy az egybenyitható multifunkcionális teremmel, kiállító és táncterekkel, étteremmel és kávézóval, valamint sok egyéb más funkciójú helyiséggel rendelkező épület iránt élénk az érdeklődés, sok rendezvényt szeretnének itt tartani.

Vallom, hogy gazdasági szempontból nézve is nagyon fontos az építészeti minőség. Ez tényleges, számokban kimutatható hatással van a későbbi üzemeltetési költségekre. A használat során keletkező üzemeltetési és fenntartási költségek mérséklését egyre jobban figyelembe kell vennünk a tervezés során. Szinte minden munkánknál előfordul, hogy a létesítmény megvalósításához szűkös anyagi keret áll rendelkezésre. Éppen ezért olyan műszaki kialakításokra kell törekedni, amelyek alacsony árak ellenére időtálló, tartós megoldásokat eredményeznek.

A békéscsabai beruházásnak talán egyik legfontosabb alapfeltétele volt, hogy az előkészítés, a tervezés, és a kivitelezés fázisaiban részt vevők mindegyike valóban szívügyének tekintette ennek a város életében kiemelkedő kulturális központnak a megvalósulását. Ha már olyan szerencsések voltunk, hogy megkaptuk a lehetőséget az épület tervezésére, fontos, hogy éljünk is ezzel. A vázlatterveket Szabó János, valamint Borbola László, Lukácsi László főépítész, és jómagam dolgoztuk ki, mintegy öt évvel ezelőtt, később az építési engedélyezési, az építész kiviteli, valamint a belsőépítészeti terveket már irodánk készítette.

Mindenképpen egy olyan épületet akartunk tervezni, amely tükrözi az építészetről kialakult elképzeléseinket. Legyen modern, legyen összhangban a környezetével, nem utolsósorban pedig egységes képet mutasson a külső és a belső megjelenés. Csapatmunka volt ez a javából, amelyben együttműködött a város, az intézmény és a projektmenedzsment munkatársai, a pályázat előkészítői, mi tervezők, valamint a kivitelezők is. Feltűnt, hogy az építkezés vége felé, mikor már kibontakoztak az épület formái, alakultak a terek, az ott dolgozó mesterek, asztalosok, burkolók és egyéb szakmák képviselői is egyre büszkébbek lettek arra, hogy részt vehetnek a munkálatokban. Mindenki, aki valamilyen

A békési fedett uszoda látványterve

módon közreműködött a létesítmény megvalósításában, kicsit magáénak érzi az épületet.

Több középület tervezésével is foglalkoztak az elmúlt években. A kulturális rendeltetésű fejlesztések mellett milyen funkciójú épületeken dolgoztak még?

Közreműködünk egészségügyi, kereskedelmi, oktatási célú beruházások megvalósításában, az utóbbi időben pedig néhány, a sporthoz kapcsolható épületet is terveztünk. Ilyen például Békéscsabán, a sportcsarnok mellett felépült, speciálisan a vívó sport igényeire kialakított csarnok, valamint a néhány éve átadott békési fedett uszoda. Több műemlék épület felújítását is volt szerencsénk végigkísérni, melyeknél régebbi korok építészeteinek elgondolásait feltétlenül szemünk előtt kellett tartani. Így hát legyen az klasszikus vagy modern, mindkettő békében megfér, és jól kiegészíti egymást az irodánkban.

Több sportlétesítményt is említett. Van esetleg tényleges kapcsolata a sporttal?

Amatőr módon, de rendszeresen sportolok. Három éve szerveztem egy főleg békéscsabaiakból álló csapatot a Mont Blanc megmászására. Feljutottunk a csúcusra, ami meg kell mondjam, felejtethetetlen emlék marad. Kedvenc sportom azonban valójában a futás. Pár éve elhatároztam, hogy felkészülök életem első maratoni távjára. A sok edzés eredményeképpen – nagy örömmre – tavaly ősszel a Budapest Maratonon ez sikerült. Úgy látom, az építészet és a hosszútávúfutás valahol hasonló, hiszen mindkettő rengeteg energiát és komoly kitartást igényel.

A mintegy 6200 m²-es békéscsabai Csabagyöngye Kulturális Központ modern tömege a környezeti összhangon túl külső és belső megjelenésében is egységes képet mutat

Erdélyi Emese

Simon Balázs

INVENIO STUDIO

Erdélyi Emese, Simon Balázs

Komplex gondolkodásmód

Interjú Erdélyi Emese és Simon Balázs építészekkel

Az eredeti komor épületszerkezetek megtartása mellett élénk színek keltenek barátságos hangulatot a 70-es években épült bölcsőde felújított tömegében

Energiatakarékos megoldások, és könnyed, esztétikus megjelenés jellemzi a burgenlandi társasház térképzését

Néhány éve egy nagyobb ausztriai magyar beruházás megvalósításában belsőépítész tervező csapatként vettek részt. Mennyiben befolyásolja az eddigi szemléletüket a külföldi tapasztalat?

E.E.: Rengegeteg tanultunk egy teljesen másként működő rendszerről és látásmódról. Tapasztalataink szerint odakint legtöbbször talán túl mérnök jellegű egy-egy feladat megközelítése, itthon pedig sokszor túl építőművész jellegű. Munkáink során e két gondolkodásmód közötti középutat szeretnénk megtalálni.

Gondolom egy sikeres nagyberuházás megvalósulása után – mint ahogy ez elvileg itthon is működik – hozta az egyik megbízás a másikat.

S.B.: Szerencsére igen, jelenleg egy schladmingi apartmanszálló belsőépítészetén, illetve egy burgenlandi alacsony energiafelhasználású társasház tervezésén dolgozunk. Az apartmanok egy osztrák építész által tervezett, visszafogott, mégis modern épületben várják a leginkább síelni érkező vendégeket. Síparadicsom lévén a környék megannyi különböző hangulatú szálláshelyet vonultat fel. A tradicionális helyi építészet régi házikóival, azok régmúlt időt hordozó enteriőrével versenyre kelni nem lehet, egy most létesülő projekt esetén pedig egyenesen lehetetlen. Éppen ezért letisztult belső architektúrát terveztünk az épületbe, bízva abban, hogy talán egyszer ez is a régmúlt idők hangulatát fogja hordozni.

A burgenlandi társasház esetében elsődleges célunk volt, hogy az épület úgy legyen energiatakarékos, hogy ez a legkisebb mértékben se menjen az esztétikai értékek rovására. A passzívház irányába történő törekvés sokszor deformálja az arányokat a nagy vastagságban alkalmazott

hőszigetelések folytán. Próbáltuk úgy mozgatni a tömegeket és felületeket, hogy korrekt épületszerkezeti megoldások mellett a teljes egység könnyed maradjon.

Mennyire nyitottak Ausztriában a magyar építészek felé?

S.B.: Ausztriában a közösségi összetartás nagyon erős. Egy magyar építész felbukkanása konkurenciát jelent: nem a közösség része, nem helyben adózik, közvetlenül nem az adott környezetet gazdagítja. Azonban ha az általa szolgáltat projekt ezt megteszi helyette, akkor ez már fél sikernek számít. Tisztelik a mérnököt, a szaktudást – bárhonnán jön is –, és elismerik az embert, ha ő maga ismeri a helyi szakmai előírásokat, elvárásokat.

A külföldi megbízások mellett hazai munkákon is dolgoznak?

E.E.: Igen, jelenleg két bölcsőde komplett korszerűsítését tervezzük. Az egyik egy 70-es években a korra jellemző markáns, mai szemmel is kimondottan jónak mondható épület. Fontos szempont volt, hogy a rekonstrukciós igények – mint az energiamegtakarítást célzó komolyabb homlokzati hőszigetelés, új nyílászáró rendszer – ne változtassák meg az építészeti megjelenést. A felújítás során az épület formavilágába azonban mégis bele kellett nyúlnunk. A minden szempontból jól megtervezett, meglévő tömeg egyetlen hiányossága, amely egyébként a legtöbb kortársára jellemző: nem foglalkozik a végfelhasználó lelkével, az ide érkező – a környezetét már legtöbbször felismerő – kisgyermekkel. Pedig talán az egyik legfontosabb szempont, hogy ne egy szürke, merev épületbe érkezzen a bölcsődés, hanem vidám, színes, és játékos jelkép-rendszer szimbolizálja második otthonát.